Nicolaus <de Lyra> [Oth.]: Biblia latina. [Enth.:] Postilla / Nicolaus de Lyra [u.a.]
Nürnberg: Anton Koberger, 1485 Seite 107

erit semen tuũ in terra egypti.cccc.annis.ſ dixit. In terra non sua: ⁊ subijciēt eos seruituti ⁊ affligent.ista fuit seruitus ⁊ afflictio egypti: q̄ terminata ē in illis.cccc.annis: sed nō incepit a principio illius tpis vt visum ē. k Ueruntamē gentē cui seruituri sunt.i.gentē egyptioꝝ.

affligēt q̄dringētis annis. [k]Uerūtamē gētē cui ſuitu ri ſt: [l]ego iudicabo: [m]⁊ p⁹ h egredienť cū magna suba. [n]Tu aũt ibis ad prēs tuos ī pace: [o]sepultus ī senectute bona. [p]Generatōe aũt q̄rta ŕuertēť huc. [q]Necdū.n. ꝯplete sunt iniq̄tates āmorreoꝝ vsq3 ad pn̄s tps. [r]Cuz ergo occubuisset sol: facta ē caligo tenebrosa: [s]et appa-

l Ego iudicabo. ꝑcutiendo decē plagis.vt habeť i exo. m Et post h ⁊c. q2 filij israel i exitu de egypto accepeŕt mutuo a vicinis suis vasa aurea ⁊ argentea ⁊ vestes.vt hr̄ Exod.xij. Et sic egressi sunt cū magna sba. n Tu aũt ibis ⁊c.i. antequā p̄dicta seruitus ⁊ afflictio supueniant semini tuo. o Sepultus in senectute bona.i.decedēs in gr̄a: q2 nō dr̄ hoc nisi de iustis p Generatōe aũt quarta reuertenť huc.i.ad terrā chanaan abrae pmissam In illa.n.erat abraā actu qn̄ dn̄s sic loquebať cū eo. Aduertenduz tn̄ q iste quatuor generatōes nō sunt accipiēde ab abraā: ſ a iacob qui descendit in egyptū: et si cōputētur generatōes ab eo ꝑ lineā regiā inueniunť quatuor vsq3 ad reditū in terrā pmissionis: q2 iacob genuit iudā: iudas aũt genuit phares: phares aũt genuit esrom: vt habetur Math.j. Esrom aũt genuit caleb.vt hr̄.j. paralip.ij. ca. Et iste caleb in quo cōpleta ē quarta generatio: fuit de intrantibus terrā pmissiōis: vt hr̄ Nu.xiiij. ⁊ Iosue.xiiij. Translatio do.lxx.hz. Quinta generatōe reuertenť huc. ⁊ hoc ē verū si cōputenť generatōes ꝑ lineam sacerdotalem: q2 iacob genuit leui: leui aũt genuit caath. caath aũt genuit āram: āram aũt genuit aarō.vt hr̄ Exod.vj. Aarō aũt eleazarum sacerdotē: ⁊ iste eleazarus in quo cōpleta est quinta generatio fuit de intrantibus terrā pmissionis q2 ipe ⁊ iosue filius Nun diuiserunt terrā illā filijs israel vt hr̄ Iosue.xiiij. q Necdū cōplete ⁊c. istud interponiť p cā dilatōis implende pmissionis facte abrae de terra illa: q2 iniquitates ꝑplī qui habitabat terrā illā actu.adhuc nō tantū increuerant q deberet inde expelli: deus.n. expectat in talibus mensuram sui iudicij. r Cuz ergo occubuisset sol.repetit qđ supra p̄dicit: vt reuertať ad cōsummatōz sacrificij abrae. s Appuit clibanus ⁊c. Sicut.n. supradictū ē: iniens pactū vel fedus firmū cum aliquo trāsibat inter ꝑtes aīalis occisi.deus aũt faciebat pactum firmū cū abraā: vt statim subditur. t In illo die pepigit dn̄s fedus cū abraā. deitas do oculis sensibilibus videri nō pōt. ⁊ ideo apparuit ignis repn̄tans pn̄tiam dei sicut moysi in rubo Exo.iij. Et transiens inter diuisiones p̄dictas ad ondendū firmitatē pacti cum abraā.sequiť. v A fluuio egypti.qui diuidit terrā chanaā ab egypto: ⁊ vocatur riuocorula: ⁊ iste est terminus terre pmissionis a ꝑte australi. x Usq3 ad fluuiū magnū euphraten.q̄ est alius terminus ex ꝑte opposita. y Cineos ⁊ cenezeos ⁊c.enumerat hic decē gentes quaꝝ terras dedit hic dn̄s filijs abrae: ⁊ iacob: filij enim esau aliquam ꝑtem obtinuerunt.

In ca.xv.vbi dr̄ in postilla. Circa primū describitur occasio petitōnis.

Additio prima.

Dicere q abraam timuit ne in victoria quā habuerať accepisset totā mercedē iusticie sue a dn̄o videtur irrationabiliter dictum: tū q2 primū pmissum abrae factū fuerat: faciāq3 te in gētē magnā.supra.xij.ca. sed hoc nō erat isto tpe quo abraā timuit: ꝓtunc.n.nullā ꝓlem habebat: ⁊ sic nondū habebat totā mercedē a deo sibi pmissam: tū q2 etiam veri phi'lz felicitatē eternam nō cognouerunt: nō tn̄ ponunt totā mercedē bonoꝝ operꝝ in victoria vel hmōi: vt ptz.j.ethy. Et multo minus p̄sumendū est de abraā: q totā mercedē a deo sibi pmissam estimaret cōsumi in quadam tpali victoria.

ruit clibanꝰ fumās: ⁊ lāpas ignis trāsiēs int̄ diuisiōes illas. [t]In illo die pepigit dn̄s fedus cū abraā dicens Semini tuo dabo t̄rā hāc: [v]a fluuio egypti [x]vsq3 ad fluuiū magnū euphratē. [y]Cineos ⁊ cenezeos: cethmoneos ⁊ etheos ⁊ phēzeos: raphaim q̄3 ⁊ āmorreos: eueos ⁊ chananeos ⁊ gergeseos ⁊ iebuseos.

Sz iste passus aliter posset exponi: ⁊ vt credo meliꝰ.s. q abraam ex p̄dicta victoria timuissz ꝓpter duo. Primū ne forte illi reges ab eo victi irruerēt sup eum sicut pluries cōtingit inter bellatores: eo modo quo timuit iacob a sichimitis ⁊ cōuicinis eoꝝ: infra xxxiiij. ca. Secundū timebat ne forte excessisset in ꝑsecutōe illoꝝ regum ⁊ deuastatiōe eoꝝ. Nō.n.legiť q hoc fecisset ex iussu diuio: ⁊ ideo timuit ne forte in illo actu peccasset.iuxta illud Iob.ix.ca. Uerebar opa mea. p̄sertim cum in lr̄a nō appareat: q abraā fuisset certificatus: q illi quatuor reges iniuste se habuissent ꝯtra q̄ntus: q illi quatuor reges iniuste se habuissent ꝯtra q̄n-
tus: q illi quatuor reges iniuste se habuissent ꝯtra q̄ntus

Additio.ij.

Hec verba xp̄i a iohanne narrata.s. Abraā exultauit vt videret diem meū ⁊c. nō sunt referenda ad visionem abrae de qua in hoc loco agiť q2 hic non fit mentio de passione xp̄i: nec de eius resurrectōe: nec in re: nec in figura: vt satis patet aduertenti.sed hec verba euangelij potius sunt referenda ad tēpus immolatōis ysaac: de quo iam.xxij.ca.amplius videbitur: ſ q abraā intellexisset in hoc loco sibi ⁊ semini suo esse pmissa.nō solum bona terrena: ſ etiam celestia.ex tribus pōt ꝯprobari in hac visione cōtēta. Primo ex hoc q pmissio de m̄ltiplicatiōe ꝓlis facta abrae aliter facta fuit supra.xiij.ca. ⁊ aliter hic. ibi.n. assimilat multitudinē ꝓlis multitudini arene in hoc: q2 arena ē quasi innumerabilis.dicit.n. siquis pōt numerare puluerē terre ⁊c.in hoc aũt loco cōcludit similitudinem simpliciter inter semē suū ⁊ stellas celi.dicit.n.sic erit semen tuū.s.celeste lucidū et incorruptibile: iuxta illud Dan.xij.ca. Qui aũt ad iusticiā erudiunt plurimos: q̄i stelle in ꝑpetuas eternitates. Secundo etiam hoc designať ꝑ illud qđ p̄dicitur immediatē. Eduxitq3 eū foras.nō videť ꝓprie intelligendū: ꝑ motū corꝑalez nā hoc videť supfluū eē: q2 abraā nō posset suspicere celum extr̄s infra domū vel tentoriū: ⁊ sic suffecisset dixisse ei: suspice celū. Et ait. Suspice celū ⁊ numera stellas.cū.n.dicit. Eduxitq3 eū foras.ipe.n.obediēdo mādato exiuisset ad locum: vbi posset suspicere. Sed hec eductio aliter intelligenda est.s. q ad hoc q abraā haberet cognitionem saltem enigmaticam per fidem de felicitate eterna.oportebat eū supra se seu extra se educi: iuxta illud Eccl.iij. Plurima enim supra sensum hominis ōn̄sa sunt tibi. Et sic exponūt istud ꝟbū antiq̄ he-

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-254/0106
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG